

Afdeling geïntegreerde gewasbescherming

Annemiek Wesselo

Afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming, e-mail: a.w.wesselo@minlnv.nl

De Afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming van de PD beoogt vanuit vakinhoudelijke kennis bij te dragen aan een duurzame gewasbescherming in Nederland. De afdeling heeft een rol bij de ontwikkeling en bij de uitvoering van gewasbeschermingsbeleid. De internationale invalshoek speelt daarbij een steeds grotere rol: het is de EU die het beleid maakt en voor zover Nederland een eigen beleid maakt kan dat alleen binnen de grenzen van de EU-regelgeving. Om eventuele problemen die uit de regelgeving voortvloeien (bijvoorbeeld de problemen rond kleine toepassingen) op te lossen, is internationale samenwerking noodzakelijk. In Nederland is er veel aandacht voor een duurzame gewasbescherming. Het vorig jaar gesloten Convenant Gewasbescherming is hiervan een uitvloeisel. Dit Convenant heeft als doel een duurzame gewasbescherming, en bevat een aantal acties die overheid en bedrijfsleven gezamenlijk zullen ondernemen. De afdeling besteedt momenteel veel tijd aan ondersteuning van dit Convenant.

De afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming onderneemt diverse activiteiten om aan een duurzame gewasbescherming bij te dragen. Hieronder lichten we deze activiteiten in het kort toe. Enkele activiteiten worden in een afzonderlijk artikel in dit nummer van Gewasbescherming nader uitgewerkt.

Opstellen van eliminatiescenario's

Als de PD een quarantaine-organisme vindt, zijn we volgens internationale regelgeving verplicht om dit uit te roeien. De vraag is: hoe? Deze vraag wordt beantwoord in zogenaamde eliminatiescenario's. De achtergronden van deze scenario's worden in een afzonderlijk artikel toegelicht. Tot nu toe leunen we bij de eliminatie van quarantaine-organismen sterk op chemische middelen. Ook de PD heeft echter te maken met een kleiner wordend middelenpakket, en bovendien vinden we dat we – als onderdeel van een ministerie dat zich hard maakt voor een geïntegreerde gewasbescherming –

serieus de mogelijkheden van een geïntegreerde aanpak van quarantaine-organismen moeten onderzoeken. We zullen in 2004 verkenen wat de mogelijkheden hiervoor zijn.

Advisering toelating gewasbeschermingsmiddelen

Het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) besluit over toelating van gewasbeschermingsmiddelen. De afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming is één van de Evaluerende Instanties, die het CTB hierover adviseert. We doen dit in het bijzonder over de

deugdelijkheid. Daarbij komen vragen aan de orde als: werkt het middel, is er geen schade in (volg)gewassen, etc. We beoordelen het dossier dat de industrie hierover heeft aangeleverd, en melden vervolgens in een advies aan het CTB of het middel al dan niet aan de eisen voldoet. We adviseren niet alleen het CTB, maar ook de industrie in het voorafgaande traject, dat wil zeggen in de fase van onderzoek en dossieropbouw. Naast deugdelijkheid kijken we ook naar residuen: we ondersteunen de Nederlandse vertegenwoordiging in Codex en EU door voorstellen uit te werken voor Maximum Residu Levels.

De EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization) stelt onder meer richtlijnen op voor deugdelijkheidsonderzoek. Deze richtlijnen hebben een aanbevelend karakter, maar in een aantal gevallen verwijst de EU naar EPPO-richtlijnen, waarmee deze een wettelijke basis krijgen. De afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming levert een actieve bijdrage aan het opstellen en bijstellen van deze EPPO-richtlijnen door deelname in wetenschappelijke panels. Voordeel is dat Nederland via deze route soms meer invloed kan uitoefenen dan via de formele EU-kanalen, die meer politiek van aard zijn. In EPPO-panels zitten deelnemers bij elkaar op basis van deskundigheid, waarmee de politieke invalshoek van minder betekenis is. Door deskundigheid te leveren in EPPO-panels, kunnen we dus nadrukkelijk invloed uitoefenen op het uiteindelijke EU-beleid.

Uitvoering regelingen uit de Bestrijdingsmiddelen wet

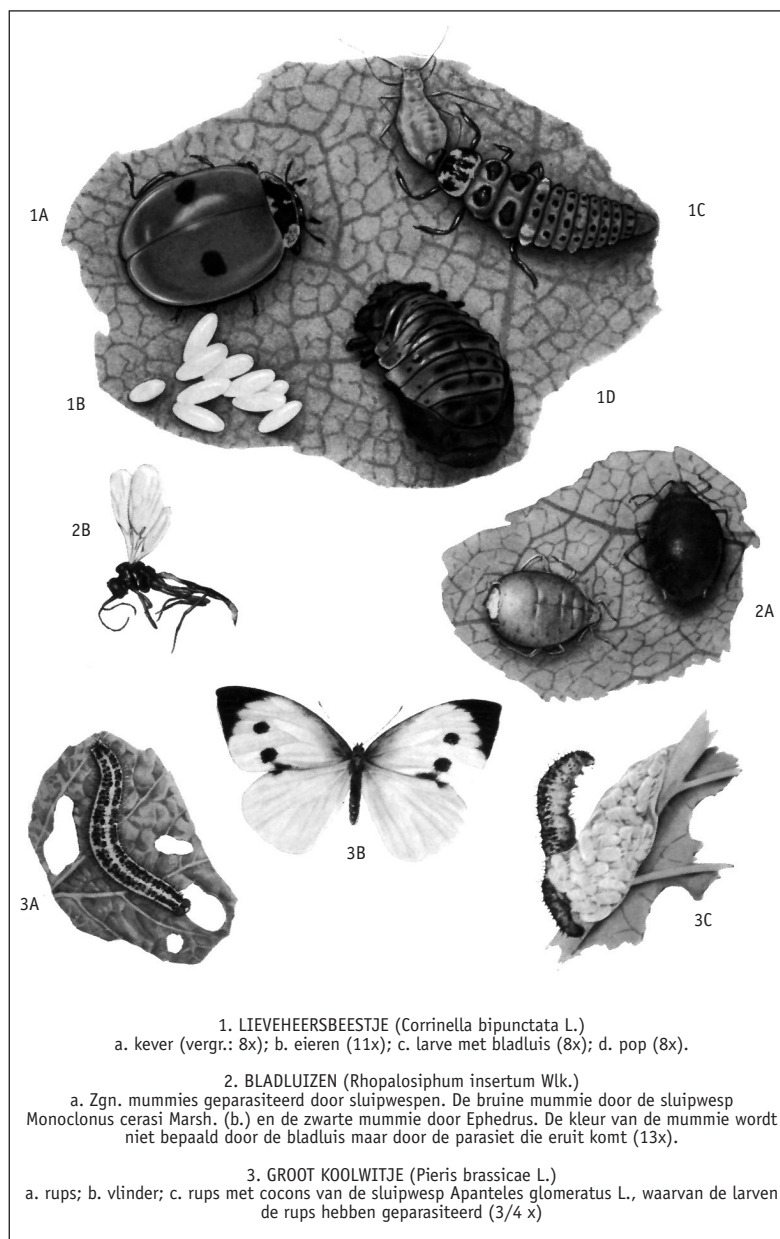
De PD is uitvoerder van de volgende regelingen uit de Bestrijdingsmiddelenwet:

- Afgifte van spuitlicenties en vergunningen voor grondontsmetting. Doel van deze regels is vooral het bevorderen van een zorgvuldig en verantwoord gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.
- De Erkenningsregeling voor bedrijven die deugdelijkheidsonderzoek doen. Volgens de EU-regels moeten bedrijven die deugdelijkheidsonderzoek doen aan bepaalde eisen voldoen. Is bij een eerste controle aangetoond dat ze aan deze eisen voldoen, dan krijgen ze een erkenning van de PD. Vervolgens worden ze jaarlijks gecontroleerd. Om Europese afstemming te bewerkstelligen in de uitvoering van deze regeling hebben we in 2003 een overleg georganiseerd met collega-instanties die in andere EU-landen deze regeling uitvoeren. Resultaat is dat er nu aan een EPPO-richtlijn voor de Erkenning wordt gewerkt.
- De Regeling Uitzondering Bestrijdingsmiddelen (RUB). Dit is een regeling die het mogelijk maakt om voor 'gewone' producten een uitzondering voor het gebruik als gewasbeschermingsmiddel te maken, zodat er geen toelating volgens de gebruikelijke procedure voor hoeft te worden aangevraagd. 'Gewoon' in dit verband betekent gemakkelijk beschikbaar op de markt en met gering risico in het gebruik. Een voorbeeld van een 'stof' op deze lijst is bier.
- De Regeling Administratieve verplichtingen Gewasbeschermingsmiddelen (RAG) uit. Deze regeling is in het leven geroepen om de voortgang van de doelen

van het Meerjarenplan Gewasbescherming (MJP-G) te monitoren. Na afloop van het MJP-G is de regeling voortgezet. De regeling houdt in dat producenten en leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen jaarlijks hun verkoopcijfers in hoeveelheden werkzame stof aan de PD beschikbaar stellen. Deze cijfers worden vertrouwelijk aan de afdeling ter beschikking gesteld en onder meer als input gebruikt voor de nationale milieuideicator, waarmee de resultaten van het huidige gewasbeschermingsbeleid worden gevolgd.

Gewasbeschermingskennisbank en Rode Gids

De Gewasbeschermingskennisbank (GBK) is een database van alle in Nederland toegelaten toepassingen van gewasbeschermingsmiddelen. Deze wordt continu up-to-date gehouden. Recentelijk is besloten om deze database uit te breiden met andere, niet-chemische gewasbeschermingsmethoden. We gebruiken de database onder meer voor de eigen beleidsadvisering en voor het opstellen van eliminatiescena-

PD-THEMA NUMMER

rio's. Op basis van de GBK stellen we elke één à twee jaar de Rode Gids samen, hét handboek voor toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en hun toepassingen.

Kleine toepassingen

De problemen rond kleine toepassingen worden steeds groter. De essentie is dat het voor kleinere toepassingen voor de industrie commercieel niet interessant is om een middel te ontwikkelen en op de markt te brengen. Dat betekent dat voor kleine teelten, of voor incidenteel optredende problemen in grotere teelten, niet altijd middelen beschikbaar zijn. Als er afdoende andere methoden zijn om de desbetreffende ziekte of plaag te voorkómen of te bestrijden, is dat geen probleem, maar dat is niet altijd het geval. In een afzonderlijk artikel in dit nu nummer staat toegelicht wat er zoal gebeurt om dit kleine toepassingenprobleem op te lossen. Al langer is er het Fonds Kleine Toepassingen, waarvan de afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming het secretariaat voert. Daarnaast kunnen we ondersteuning bieden als het erom gaat via welke route een bepaald probleem het beste opgelost kan worden (loket kleine toepassingen). We zijn ook internationaal actief op dit vlak. Enkele jaren terug was er een project over weder-

zijdse erkenning. Sinds 2003 werken we aan een netwerk, waarin we bekijken welke mogelijkheden er zijn voor samenwerking. De bedoeling is dat we door samenwerking met andere EU-landen en door het loket concreet een aantal toelatingen beschikbaar krijgen.

Beleidsontwikkeling

De afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming ondersteunt de beleidsontwikkeling van LNV vanuit vakinhoudelijke kennis. Het kan gaan om korte vragen die naar aanleiding van een discussie in de Tweede Kamer of in de media aan de orde komen, of om grotere projecten waarin een bepaalde beleidsvraag grondig onder de loep wordt genomen. Momenteel komen de meeste vragen waar we mee bezig zijn voort uit het Convenant Gewasbescherming. Een voorbeeld is de 'stevige toets', waarin we hebben beoordeeld wat in 2004 'knelpunten' zijn in de gewasbescherming. De aanpak van de stevige toets is in een afzonderlijk artikel in dit nummer van Gewasbescherming toegelicht. Een ander voorbeeld is een project waarin we samen met CTB, AID en VROM-inspectie problemen rond de etikettering van bestrijdingsmiddelen, het Wettelijke Gebruiksvoorschrift en de Gebruiksaanwijzing (WG en GA) hebben

onderzocht. Enerzijds zijn er problemen doordat niet alle voorschriften op het WG/GA handhaafbaar zijn, anderzijds doordat de toepassing die in het WG/GA is opgenomen veelal smaller is dan waar de praktijk behoefte aan heeft. Uit dit onderzoek komen adviezen voort aan de verantwoordelijke departementen in Den Haag. De afdeling ondersteunt ook de nationale vertegenwoordiger in de EU over gewasbeschermingsbeleid. Het gaat dan bijvoorbeeld om adviezen rond wijzigingen in de regelgeving en onderbouwen van aanvragen voor onmisbare toepassingen (essential uses). Met het Nederlandse voorzitterschap van de EU in het vooruitzicht, zal deze ondersteuning dit jaar extra aandacht vragen.

De afdeling Geïntegreerde Gewasbescherming heeft een veelheid van activiteiten. Gemeenschappelijke noemer is dat het gaat om activiteiten op het snijpunt van technische advisering, beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering, van theorie en praktijk. Het werk is extra boeiend omdat het een thema is dat volop in de maatschappelijke belangstelling staat. Het accent verschuift daarbij steeds meer naar het internationale vlak. De uitdaging is om daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan het oplossen van de huidige problemen in de gewasbescherming.